

Konsensusdokument om Europeisk hjärnforskning

Jes Olesen, Mary G Baker, Tamas Freund, Monica di Luca, Julien Mendlewicz, Ian Ragan, Manfred Westphal

Sammanfattning

Hjärnsjukdomar, psykiatriska och neurologiska sjukdomar utgör tillsammans en stor social och ekonomisk börda i Europa. Uppgifter som samlats in av Världshälsoorganisationen (WHO) tyder på att hjärnsjukdomar svarar för 35% av Europas totala sjukdomsbörda. I en analys av alla hälsoekonomiska studier av hjärnsjukdomar i Europa, utgiven av European Brain Council (EBC) i juni 2005, beräknas den totala kostnaden för hjärnsjukdomar i Europa under 2004 att vara J386 miljarder. Denna börda kommer att öka, främst beroende på den åldrande europeiska befolkningen.

De investeringar som görs inom hjärnvetenskap överensstämmer inte monetärt med bördan, och kommer att göra det än mindre i framtiden. Hjärnforskning tilldelades endast 8% av life science-budgeten i Europeiska kommissionens Fifth Framework Programme (Femte ramprogram), vilket motsvarar mindre än 0,01% av den årliga kostnaden för hjärnsjukdomar under den perioden. Under det senaste årtiondet har Europa tappat mark till USA och Japan när det gäller både grundforskning och klinisk forskning. Många av Europas unga forskare tar jobb i USA och bor där. Stora läkemedelsföretag flyr från Europa till USA, och tar sina läkemedelsutvecklingsprogram med dem.

Forskning inom hjärnvetenskapen utlovar nu terapier som ska kunna bromsa utvecklingen eller t o m reversera neurodegeneration, bättre diagnosverktyg, nervproteser för förlamade och enskilda individer, och därigenom också eliminera eller minska biverkningar. Vår växande förståelse för den normala hjärnan kan leda till bättre förebyggande av hjärnsjukdom och effektivare undervisningsmetoder. Behovet av innovativa behandlingar har aldrig varit större, och Europa kan ståta med flockvis av utmärkta forskare inom bioteknik som kan samarbeta med hjärnforskare och läkemedelsindustrin för att förverkliga detta löfte.

Men för att Europa ska kunna ta tillvara på dessa möjligheter och möta utmaningarna som hjärnsjukdomar för med sig, så behövs det för att kunna gå framåt ett ökat samarbete mellan länder, ökat samarbete mellan näringsliv, den akademiska världen och patientorganisationer, och ökade investeringar inom hjärnvetenskap. EBC bildades 2002 för att samla forskare, kliniker, läkemedelsindustrin, välgörenhetsorganisationer och patientorganisationer från hela Europa för att arbeta mot dessa mål. Det krävs en nymodig och bottom-up-typ av inställning till forskningspolitiken, och under arbetet med att utarbeta detta konsensusdokument har avsikten varit att främja större och mer fokuserade insatser inom detta område, att förbättra allmänhetens förståelse av hjärnvetenskap och framför allt att stödja prioritering av hjärnforskning i European Commission's Seventh Framework Programme (Europeiska Unionens Sjunde Ramprogram) (FP7, 2007–2013).

Utkastet för forskningsprogrammet var först uttänkt av EBC-nämnden. Ett utkast skickades till alla medlemsorganisationer och ett antal enskilda experter för kommentarer. Efter det utarbetades en innehållsförteckning.

De 45 forskningstemana skrevs av expertgrupper från hela Europa som representerar ett brett spektrum av vetenskapsgränar. Var och en innehåller ett förslag till framtida forskning om ett särskilt

tema relaterat till hjärnan som EBC tror skulle kunna utgöra grunden för en eller flera integrerade projekt eller strategiskt riktade forskningsprojekt (STREP), finansierade inom FP7.

EBC har medvetet fokuserat på de stora sjukdomarna och sedan beskrivit de grundläggande forskning som krävs för att förstå och behandla eller kanske till och med bota dessa sjukdomar. Programmet är därför utformat "från människa till molekyl" och inte tvärtom, med lika vikt fäst vid grundforskning och klinisk forskning.

EBC föreslår att de föreslagna integrerade projekt eller STREP bör tilldelas en budget i storleksordningen J10 till 15 miljoner. Dessutom bör hjärnforskning behandlas som en viktig del i många andra delar av FP7, såsom European Research Council (Europeiska Forskningsrådet) och forskningsprogram om IT och program som undersöker orsakerna till våld. All forskning som rör mänskligt beteende bör per definition beaktas som hjärnforskning. EBC räknar med att den prioritet för hjärnforskning som föreslås på europeisk nivå kommer att leda till högre prioritet för hjärnforskning på nationell nivå, och att detta dokument också kan tjäna som en utgångspunkt för utvecklingen av nationella konsensusprogram. Det verkar troligt att konsensuskonferenser på hjärnforskning i Europa kan kunna vidareutveckla teman och idéer som diskuteras här. En EBC-arbetsgrupp kan också inrättas för att främja konsensusprocessen.

Generellt sett skulle ökad finansiering inom hjärnvetenskap frambringa en massiv ekonomisk återbetalning då bördan på sjukvårdssystemen skulle lättas och produktiviteten för de drabbade individerna skulle öka – och skulle möjligtvis enkelt kunna betala för